

El llenguatge

Encara (II)

2/11/1978

La necessitat de disposar de termes equivalents a encara —tema que encetàvem ahir— se'ns posa, en primer lloc, de manifest, quan considerem que el castellà té dos mots temporals amb el mateix valor que encara «aún» i «todavía» que, deixant de banda possibles preferències ocasionals, alterna sàviament per tal d'evitar repeticions. En català, en canvi, no existeix cap altre adverbí temporal que equivalgui a encara i el podem substituir únicament, en alguns casos, amb determinades perífrasis verbals. Així, si ens calia traduir al català, per exemple, una oració com «Todavía llueve y aún no han llegado», seria segurament encertat de fer-ho per Continua plovent (o no para de ploure) i encara no han arribat.

Expressant valors altres que el temporal, encara pot alternar, segons els casos, amb expressions com a més, a més d'això, després, ultra això, amb tot això, etc, tal com ens mostren els exemples següents: Escrivia, dibuixava, compaginava i, encara, (a més) duia la comptabilitat. Hem de pagar impostos, transports, intermediaris i encara (després) diuen que és car. No fa res, s'atipa, es diverteix i encara (amb tot això) no està content.

També existeixen un bon nombre de termes conjuntius concessius que es poden usar amb el mateix valor que la locució encara que: baldament, mal que, bé que, malgrat que, per més que, si bé que, tot i que, etc. Hi anirem baldament (o mal que) s'ensorri el món. Es veritat malgrat que no ho vulguin reconèixer. La cosa és greu, si bé no tant com diuen. Es bona persona, bé que un xic toca-campanes.

Hem esbossat, només, un simple ventall de possibilitats. Hi deu haver, segurament, altres recursos inexplorats, de què es valen, sovint sense ni tenir-ne esment, els escriptors i redactors experts, que dominen l'eina que és el llenguatge. Però no és pas infreqüent que sorgeixi impensadament l'escull d'una repetició emutjosa i que s'agraeixi, aleshores, la notícia precisa d'un equivalent disponible.

Albert Jané